

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1148)
udenrigsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	3. maj 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed, KOM (2001) 24.

UDENRIGSMINISTERIET

3. maj 2001

Grundnotat: Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed

KOM (2001) 24

1. Baggrund

Som led i implementeringen af art. 159 TEF har Kommissionen den 31. januar 2001 godkendt den anden rapport om økonomisk og social samhørighed. I rapporten analyseres både regionale forskelle i de nuværende medlemslande og betydningen af EU's udvidelse for samhørighedspolitikken.

- Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab forpligter Kommissionen til hvert tredje år at aflægge en rapport om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet, hvorfor der ikke er taget stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet vedrørende rapportering om økonomiske og sociale samhørighed.

- **Formål og indhold**

Rapporten sigter dels på at fremlægge udviklingstrends og de resultater, der er opnået gennem Fællesskabets samhørighedspolitik i perioden 1988-1998, og dels at definere de kommende udfordringer for samhørighedspolitikken – herunder følgerne af udvidelsen.

I rapportens første del beskrives situationen vedrørende den økonomiske og sociale samhørighed i medlemslandene og de central- og østeuropæiske kandidatlande, Cypern og Malta samt de underliggende udviklingstendenser. I perioden 1988-1998 er BNP pr. indbygger i de tre fattigste medlemslande steget fra 68 pct. af EU-gennemsnittet til 79 pct. Indkomstniveauet for de 10 pct. af EU's befolkning, der bor i de mest velhavende regioner, er dog stadig 6 gange højere end niveauet i for de 10 pct., der bor i de mindst udviklede områder. Udvidelsen af EU vil betyde en betragtelig forøgelse af de regionale forskelle i udviklingsniveauet. Mens de 10. pct. af EU's borgere, der bor i de mindst udviklede regioner i dag har et BNP-niveau på 61 pct. af EU15-gennemsnittet, vil tallet p. t. for EU27 være 31 pct.

For så vidt angår beskæftigelsessituationen er der vedvarende forskelle i arbejdsløsheden og beskæftigelseskvotienten mellem de 15 medlemslande. Den gennemsnitlige beskæftigelseskvotient ligger efter 10 år næsten uforandret på 60 pct. I kandidatlandene er beskæftigelseskvotienten tilnærmelsesvis den samme som i medlemslandene. Arbejdsmarkederne i kandidatlandene er forsat præget af den igangværende omstillingsproces, og andelen af de beskæftigede inden for landbrug og traditionel industri er højere end i medlemslandene.

Rapportens anden del beskriver bidraget fra Fællesskabets politikker til økonomisk og social samhørighed. Politikkerne, der vedrører økonomisk og monetær integration, har dels gennem etableringen af den Økonomiske og Monetære Union og dels gennem virkeliggørelsen af det indre marked bidraget til at styrke den økonomiske konvergens mellem Fællesskabets forskellige regioner. Derudover har konkurrencepolitikken – her reguleringen af statsstøtte – bidraget til at fremme de svageste regioner.

Den fælles landbrugs- og fiskeripolitik har betydning for så vidt angår omfordeling mellem medlemsstaterne. Den i 1992 indledte reform af den fælles landbrugspolitik har betydet, at regioner, hvor der produceres oliefrø, korn og oksekød, modtager mere støtte på bekostning af øvrige landbrugsområder. Dermed er støtten til nogen af de mindst udviklede landbrugsområdet blevet reduceret.

Koordinationen af de nationale beskæftigelsespolitikker har bidraget til at øge beskæftigelsen i Fællesskabet. De fortsatte regionale forskelle i udviklingen af beskæftigelsen peger dog på et behov for at udarbejde regionale og lokale beskæftigelsesstrategier.

Fællesskabets miljøpolitik har medført et betydeligt investeringsbehov i nogen af de mindre udviklede regioner, der kan have svært ved at finansiere dette. Samtidigt bidrager struktur- og samhørighedsfondene dog også til finansieringen af disse tiltag. Endnu større miljøproblemer eksisterer i kandidatlandene. Gennem ISPA'en bidrager Fællesskabet allerede nu til finansieringen af nogen af de nødvendige investeringer.

Rapportens tredje del omhandler resultaterne af Fællesskabets økonomiske og sociale samhørighedspolitikker. I perioden 1988-1998 er BNP pr. indbygger i købekraftpariteter i mål 1 området steget fra 63 pct. til 70. pct. af EU-gennemsnittet. Særligt de nye tyske delstater, Irland og Storlissabon har oplevet en positiv udvikling. BNP i Grækenland steg i perioden 1989-1999 med yderligere 9,9 pct. og i Portugal med 8,5 pct. som følge af strukturfondsstøtten. Derudover har særligt mål 3 støtten bidraget til at reducere ungdomsarbejdsløsheden.

Som følge af beslutningerne truffet af Det Europæiske Råd i Berlin i marts 1999 er strukturfondsstøtten i den indeværende budgetperiode regionalt mere koncentreret end tidligere. Derudover søger Kommissionen at fokusere prioriteringen yderligere og styrke samarbejdet med de nationale og regionale myndigheder. Der bliver lagt større vægt på styrke de mindst udviklede regioners konkurrenceevne.

Rapporten forventes at danne udgangspunkt for debat om regionalpolitik og strukturfonde for perioden 2007-2013.

- **Udtalelser**

Europa-Parlamentet har endnu ikke taget stilling til Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed.

- **Gældende dansk ret**

Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed berører ikke retstilstanden i Danmark, da strukturfondsforordningerne ikke ændres gennem rapporten.

- **Konsekvenser**

Fremlæggelsen af Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed vil ikke direkte have nogen miljømæssige, økonomiske eller andre konsekvenser for Danmark.

- **Høring**

Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed er blevet sendt i høring hos Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Frederiksberg Kommune, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Sammenslutning af Danske Småøer og Specialarbejd erforbundet i Danmark.

Landbrugsrådet understreger behovet for forsat koncentration og målretning af støtten. Den vigtigste forudsætning er, at støtten ikke virker konkurrenceforvridende. Støtten bør derudover koncentreres til de områder, der har det største behov, og fokuseres på mål og programmer, der skaber reel værdi for og i Fællesskabet.

Specialarbejderforbundet i Danmark finder, at rapporten udgør et solidt grundlag for de videre drøftelser af Fællesskabets samhørigheds- og strukturpolitik. Man lægger vægt på, at der sker en høj prioritering af miljøpolitikken, således at der skabes grundlag for en bæredygtig udvikling på et fortsat stigende niveau. Forbedringen af Fællesskabets konkurrenceevne må derfor ikke ske på beko stning af miljøet. Endeligt er det væsentligt, at samhørighedspolitikken medvirker til at arbejdstagernes grundlæggende rettigheder sikres og til stadighed forbedres.

Amtsrådsforeningen i Danmark oplyser, at man på indeværende tidspunkt ikke kan udtale sig om Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed.

- **Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.